

पिका *f.* 1 A small weight to weigh pearls. -2 A string of 13 pearls.

पिङ्ग *a.* [पिङ्ग-वर्णं अन्नं न्यङ्क्वन् कुम्भम्] Reddish-brown, tawny, yellow-red; अन्तर्निविष्टामलपिङ्गतारम् (विलोचनम्) Ku. 7. 33; Bhāg. 4. 5. 13; Mv. 5. 44. -ङ्गः 1 The tawny colour. -2 A buffalo. -3 A rat. -ङ्गा 1 Turmeric. -2 Saffron. -3 A kind of yellow pigment. -4 An epithet of Durgā. -5 A bow-string. -6 A tubular vessel of the human body which according to the Yoga system is the channel of respiration and circulation for one side. -ङ्गम् A young animal. -Comp. -अक्ष *a.* having reddish-brown eyes, red-eyed; विद्युद्विस्पष्टपिङ्गाक्षः Mb. 1. 23. 7. (-क्षः) 1 an ape. -2 an epithet of Śiva. -ईक्षणः an epithet of Śiva. -ईशः an epithet of fire. -कपिशो a species of cockroach. -चक्षुस् *m.* a crab. -जटः an epithet of Śiva. -मूलः a carrot. -सारः yellow orpiment (Mar. हरताल). -स्फटिकः 'yellow crystal', a kind of gem (गोमेद).

पिङ्गल *a.* [पिङ्ग-सिन्धुः लज्ज, पिङ्गं लाति, ला-क वा Tv.] Reddish-brown, yellowish, brown, tawny; तेनोत्तीर्य पथा लज्जां रोधयामास पिङ्गलैः (बानरैः) R. 12. 71; Ms. 3. 8; पिङ्गो दीपशिखाभः स्यात् पिङ्गलः पद्मधूलिवत्. -लः 1 The tawny colour. -2 Fire. -3 A monkey. -4 An ichneumon. -5 A small owl. -6 A kind of snake. -7 N. of an attendant on the sun. -8 N. of one of Kubera's treasures. -9 N. of a संवत्सर (the 51st or 25th in the 60 years cycle). -10 N. of a reputed sage, the father of Sanskrit prosody, his work being known as पिङ्गलच्छन्दःशास्त्र; छन्दोज्ञाननिधिं जघान मकरो वेलातटे पिङ्गलम् Pt. 2. 33. -लम् 1 Brass. -2 Yellow orpiment. -ला 1 A kind of owl. -2 The Śisu tree (शिशपा). -3 A kind of metal. -4 A particular vessel of the body; Ch. Up. 8. 6. 1. -5 The female elephant of the south. -6 N. of a courtesan who became remarkable for her piety and virtuous life. (The Bhāgavata mentions how she and Ajāmila were delivered from the trammels of the world.) -Comp. -अक्षः an epithet of Śiva. -लौहम् Brass.

पिङ्गलिका 1 A kind of crane. -2 A kind of owl.

पिङ्गलित *a.* Made reddish-brown, become tawny.

पिङ्गलिमन् Tawny, yellow colour; पद्मालीपिङ्गलिमन्ः कण इव तडिता यस्य कृत्स्नः समूहः Māl. 1. 2 (v. 1.).

पिङ्गलम् Carrot (Mar. गाजर); Gīrvāṇa; also पिङ्गिमन्.

पिङ्गाशः 1 The headman or proprietor of a village. -2 A kind of fish. -शम् Virgin gold. -शी The Indigo plant.

पिचण्डः, -ण्डम्, पिचिण्डः, -ण्डम् 1 The belly; पिचण्ड-भाण्डे परिपूरयन्ति Udb.; प्रेक्ष्य पश्चिमपयोधिपिचण्डे चण्डभानुमचिरेण मिमङ्क्षुम् । Sāhendra 3. 10; जगत्कटाहा बहवो महान्तः पिचण्डगर्भे परिमर्षन्ति चित्रम् Rām. Ch. 1. 10. -2 A limb of an animal.

पिचण्डकः A glutton (औदारिक).

पिच (चि) ण्डिन् (-क, -ल) *a.* Big-bellied, corpulent.

पिचिण्डिका 1 The calf of the leg. -2 The instep; (also पिचण्डिका in these senses).

पिचुः [पच्-उ पृषो० Tv.] 1 Cotton. -2 A kind of weight, a Karsā (equal to two tolas). -3 A kind of leprosy. -4 A kind of grain. -Comp. -तूलम् cotton. -मन्दः, -मर्दः the Nimba tree; माधवीव पिचुमन्दाशेषिणी Dk. 2. 3; सार्धं कथंचिदुचितैः पिचुमर्दपत्रैः Śi. 5. 66.

पिचव्यः The cotton plant.

पिचुकः N. of a plant; Vangueria Spinosa (Mar. तगर ?).

पिचुलः 1 Cotton. -2 A kind of cormorant or sea-crow.

पिचू 10 U. (पिचचयति-ते) To cut, divide.

पिचट *a.* Pressed flat. -टः Inflammation of the eyes, ophthalmia. -टम् 1 Tin. -2 Lead.

पिचचा A string of 16 pearls weighing a dharana. (a particular measure of pearls); Bri. S. 81. 17.

पिचिटा *a.* Pressed flat.

पिच्छ I. 6 P. (पिच्छति) 1 To torment, trouble, afflict. -2 To hinder, obstruct. -II. 10 U. To cut, divide.

पिच्छम् [पिच्छ-अच्] 1 A feather of a tail (as of a peacock); Bhāg. 10. 12. 4. -2 The tail of a peacock; शिखिपिच्छलाञ्छितकपोलभित्ति Ki. 12. 41; क्षणमल्लुविलम्बिपिच्छ-दाम्नः शिखरशिखाः शिखिशेखरानमुष्य Śi. 4. 50. -3 The feathers of an arrow. -4 A wing. -5 A crest. -च्छः A tail in general. -च्छा 1 A sheath, covering, coat. -2 The scum of boiled rice. -3 A row, line. -4 A heap, multitude. -5 The gum or exudation of the silk-cotton tree. -6 A plantain. -7 An armour. -8 The calf of the leg. -9 The venomous saliva of a snake. -10 A betel-nut. -11 A diseased affection of a horse's feet. -Comp. -आस्त्रावः slimy saliva. -बाणः a hawk. -लतिका a tail-feather.

पिच्छकः (At the end of comp.) A feather of a tail.

पिच्छल *a.* Slimy, slippery; जलनीलीमिलत्पङ्कपिच्छलोपत्यका-तलात् Śiva B. 26. 52; पिच्छलमार्द्रमिव च सूक्ष्ममृदु च श्रेष्ठम् Kau. A. 2. 11. 29.

पिच्छ(च्छि)का The feathers of a peacock's tail tied in a bunch, a feather-brush (used by conjurers &c.).

पिच्छिल *a.* [पिच्छ बा० इल] 1 Slimy, lubricious, slippery, smeary; Mb. 12. 184. 34; तरुणं सर्षपशाकं नवोदनं पिच्छिलानि च दधीनि Chand. M. 1. -2 Having a tail. -लः, -ला, -लम् 1 The scum of boiled rice (भक्तमण्ड). -2 Sauce mixed with rice-gruel. -3 Curds with cream on the surface. -4 Broth, soup. -5 Moist split pulse. -Comp. -त्वच् *m.* the orange tree or its peel.